

Tillæg 11 til Spildevandsplan 2016-2023

Etablering af nyt regnvandsbassin ved Gøderup

1 Baggrund

Gøderup blev kloaksepareret i 2015, og regnvandet fra byen skulle herefter ledes til Langvad Å via et nyt regnvandsbassin.

Oprindeligt var det planen, at regnvandsbassinet skulle ligge på det gamle Gøderup Renseanlægs matrikel, matrikel 2h, Gøderup By, Glim. Da dette af pladsmæssige årsager ikke har kunnet lade sig gøre, har der efterfølgende været set på andre løsninger, bl.a. kombination med overrisling af tilstødende engareal.

Af forskellige årsager har ingen af de alternative løsninger imidlertid kunnet realiseres. Administrationen og spildevandsforsyningen (Fors A/S) er derfor nu gået tilbage til den oprindelige løsning. Dette betyder, at det bliver nødvendigt at erhverve en del af nabomatriklen – matrikel 2a – til det nye regnvandsbassin, da der ellers ikke vil være plads til bassinet.

Tillæg 11 vil give Fors A/S mulighed for at erhverve de fornødne arealer på nabomatriklen til bassinet på ekspropriationslignende vilkår. Som udgangspunkt vil der blive arbejdet på at få en frivillig aftale med lodsejer om afståelse af arealerne.

Tillægget erstatter det tidligere Forslag til tillæg 11, om etablering af regnvandsbassin med overrisling, som kommunalbestyrelsen i november 2019 vedtog at sende ud i 8 ugers offentlig høring.

Kommunalbestyrelsen har den 23. november 2021 vedtaget at sende Forslag til Tillæg 11 til spildevandsplanen ud i 8 ugers offentlig høring.

Forslaget har været i offentlig høring i perioden 8. december 2021 – 2. februar 2022.

Tillægget er endeligt vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 28. marts 2022.

2 Grundlaget for tillægget

2.1 Lovgrundlag

Det lovmæssige grundlag for udarbejdelse af spildevandsplanen fremgår af § 32 i Miljøbeskyttelsesloven.¹

Det fremgår af lovens formålsparagraf, at loven skal medvirke til at værne om natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

---

¹ Lov om miljøbeskyttelse, nr. 1218 af 25. november 2019

2.2 Forhold til anden planlægning

I dette afsnit vurderes, hvorvidt dette tillæg til Spildevandsplan 2016-2023 vil være i konflikt med øvrige planer, statslige såvel som kommunale. For en beskrivelse af de enkelte planers formål henvises til spildevandsplanens kapitel 9.

2.2.1 Vandområdeplan

Langvad Å indgår i Kornerup Å-systemet, som i den gældende vandområdeplan (planperiode 2015 – 2021) har miljømålet ”god økologisk tilstand”. I skrivende stund er dette miljømål ikke opfyldt.

Det våde regnvandsbassin vil sikre at regnvandet dels forsinkes, dels renses i henhold til gældende BAT-krav for rensning af regnvand, inden det udledes til Langvad Å.

Lejre Kommune har desuden meddelt en udledningstilladelse til regnvandsbassinet, hvori den forventede stofudledning fra bassinet (se afsnit 3.1) er vurderet i henhold til § 8 i Indsatsbekendtgørelsen.² I tilladelsen vurderes det, at den forventede stofudledning ikke vil forringe miljøtilstanden, eller hindre fremtidig opfyldelse af miljømål, i Langvad Å eller øvrige nedstrøms recipienter.

Tillægget vurderes på denne baggrund ikke at være i konflikt med gældende vandområdeplan.

2.2.2 Kommuneplan og lokalplan

Det nye regnvandsbassin vil ikke blive lagt i område, som pr. august 2021 er omfattet af gældende kommune- eller lokalplaner, herunder planforslag.

Arealerne umiddelbart nord og syd for det gamle renseanlægs matrikel er dog udpeget som lavbundsareal i kommuneplanen. Disse arealer skal således friholdes for byggeri og anlæg, som vil kunne hindre fremtidig etablering af vådområde på arealerne.

I skrivende stund er der ingen konkrete planer om at etablere vådområde på disse arealer, og den mere præcise udstrækning af et evt. fremtidigt vådområde kendes ikke.

Men ud fra højdekurver ses arealerne at være udpeget som lavbundsareal op til ca. kote 19,50 – 19,75. Herudfra vurderer administrationen, at et evt. fremtidigt vådområde vil få vandspejlskoten 19,75, svarende til at den nuværende vandstand i Langvad Å hæves med ca. 1 – 1,25 meter.

Til sammenligning ses det gamle renseanlægs matrikel overordnet at ligge i ca. kote 20,25 – 20,75, og dermed ligger matriklen højere end den forventede vandstandskote i et evt. fremtidigt vådområde.

Af plantegningen over det nye regnvandsbassin, dateret 28. juni 2021, ses at bassinets udløb til Langvad Å vil blive lagt i kote 19,25, og afløbet fra bassinet til åen vil blive lagt i kote 19,80. Med en forventet vandstandskote på 19,75 i et evt. fremtidigt vådområde på de omgivende arealer vil afløbet fra bassinet dermed ligge 5 cm højere end vådområdets vandstandskote. Der vil dermed ikke kunne stuve vand fra vådområdet op i selve bassinet.

Bassinets udløb til Langvad Å vil dog i givet fald komme til at ligge op til ca. 0,50 meter under fremtidigt vandspejl i åen/vådområdet, men altså uden at dette vil medføre tilbagestuvning i selve bassinet.

² Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, nr. 449 af 11. april 2019

Tillægget vurderes på denne baggrund ikke at være i konflikt med hverken lokal- eller kommuneplan, eller forslag hertil. Tillægget vurderes ligeledes ikke at være til hinder for etablering af vådområde på de omgivende arealer.

2.2.3 Klimatilpasningsplan

Klimatilpasningsplanen (afsnit 5.1 i Kommuneplan 2017) foreskriver, at regnvand så vidt muligt skal håndteres lokalt ved nedsivning etc., frem for at blive ledt til kloak/vandløb.

I dette projekt er der imidlertid tale om regnvand fra et tidligere fælleskloakeret, nu separatkloakeret, byområde. I sådanne tilfælde kan der kun ske lokal håndtering af regnvand, hvis der forinden har været indgået aftale med de berørte grundejere om udtræden af spildevandsforsyningen med regnvand, jf. spildevandsplanens afsnit 7.7 samt 7.8. Og en sådan aftale ses ikke at være indgået for Gøderup's vedkommende.

Dertil kommer, at området omkring Gøderup er vist som uegnet til at nedsive regnvand i, på kortet i spildevandsplanens afsnit 5.10. Årsagen er, at undergrunden i Gøderup – ligesom store dele af kommunen i øvrigt – indeholder store mængder ler.

De enkelte ejendomme i Gøderup kan dog stadigvæk godt nedsive deres regnvand lokalt, enten helt eller delvist. Hvilket der også er nogle af dem, der gør, men altså uden at de er formelt udtrådt med regnvand.

Ud fra ovenstående vurderes tillægget ikke at være i konflikt med klimatilpasningsplanen.

2.2.4 Vandforsyningsplan

Der er ingen aktive drikkevandsindvindingsboringer på eller i nærheden af det areal, hvor regnvandsbassinet vil blive etableret, ligesom der ikke er planlagt for nye boringer på arealet.

Regnvandsbassinet vil desuden blive etableret med vandtæt membran, og der er således ingen risiko for udsivning af evt. forurening fra bassinet og til grundvandet. Se også afsnit 4.6.

Tillægget vil derfor ikke være i konflikt med vandforsyningsplanen.

3 Indhold

Gøderup (kloakopland GØ01) er kloaksepareret i 2015. Ved kloaksepareringen blev spildevand og regnvand adskilt i hver sin hovedledning, hvorefter de enkelte ejendomme skulle tilslutte deres afløb til de nye ledninger.

Spildevandet fra Gøderup ledes nu til Lejre Renseanlæg (jf. tillæg 5) og regnvandet ledes til Langvad Å, foreløbigt via det nu nedlagte Gøderup Renseanlæg, hvis bassiner og tanke fortsat henstår på renseanlæggets matrikel, nr. 2h, Gøderup By, Glim.

Der er endnu ikke etableret nogen endelig løsning til forsinkelse og rensning af regnvandet fra Gøderup, inden det ledes til Langvad Å. Der har igennem de seneste år været set på forskellige løsninger til rensning af regnvandet fra Gøderup i et regnvandsbassin med permanent vandspejl, imidlertid uden at disse har vist sig realisérbare i praksis.

Projektet er udfordret dels af, at arealerne langs med Langvad Å såvel nord som syd for det gamle renseanlæg er udlagt som lavbundsjord som beskrevet i afsnit 2.2.2, dels af større pladskrav til regnvandsbassinet som følge af skærpede krav til regnvandsbassiners neddrøsing/forsinkelse iht. klagenævnspraksis,³ med deraf følgende krav om øget opstuvningsvolumen.

Ligeledes ligger regnvandsledningen oppe i Gøderup by forholdsvist dybt (op til 5 m.u.t.). Den store dybde hænger formentlig sammen med, at den gamle fælleskloak i byen lå tilsvarende dybt, og ejendommenes stikledninger, såvel som afløbsinstallationerne inde på grunden, er derfor indrettet derefter.

Samlet set hindrer ovenstående, at regnvandsbassinet vil kunne holde sig indenfor skel på det gamle renseanlægs matrikel. Endvidere hindrer den store lægningsdybde af regnvandsledningen i Gøderup by at der kan etableres supplerende rense-/forsinkelsesløsninger i selve byen, f.eks. ved brug af gadekæret, mod at etablere et mindre regnvandsbassin ved Langvad Å som vil kunne holde sig indenfor det gamle renseanlægs matrikelskel.

Ligeledes er administrationen kommet til den konklusion, at kombinationen med overrisling af tilstødende engareal ikke er mulig, pga. dets status som lavbundsareal.

Det tidligere Forslag til tillæg 11 herom, som Kommunalbestyrelsen i november 2019 vedtog at sende ud i 8 ugers offentlig høring, bortfalder derfor. Forslaget har aldrig været i offentlig høring, da der allerede under den politiske behandling opstod tvivl hos administrationen og Fors A/S om, hvorvidt denne løsning reelt var realiserbar, netop med henvisning til engarealets status som lavbundsareal.

Fors A/S arbejder derfor nu med den eneste tilbageværende mulige løsning, som går ud på at erhverve samt arealoverføre en del af nabomatriklen, nr. 2a, Gøderup By, Glim, til det gamle renseanlægs matrikel, således at denne bliver stor nok til at regnvandsbassinet kan ligge der.

Bassinet vil få koter som følger:

- Bundkote 18,80
- Permanent vandspejlskote 19,80
- Maksimal opstuvningskote 21,30
- Overkant/kronekant kote 21,50, herefter terrænreguleres til omgivende terræn.

Bassinets brinker udføres med anlæg 5 (5 meter vandret for hver meter lodret) mellem kronekanten og det permanente vandspejl. Fra kronekanten og til omgivende terræn udføres brinken med anlæg 3 (3 meter vandret for hver meter lodret).

Af hensyn til vandløbsvedligeholdelsen i Langvad Å skal der være en afstand på minimum 8 meter mellem bassinets permanente vandspejl og Langvad Å, så det er muligt for vedligeholdelsesmateriellet at passere bassinet.

Bassinets omrids er skitseret i figur 1, hvor det er sammenholdt med den nuværende matrikel 2h.

³ Jf. klagenævnsafgørelse nr. NMK-10-00760, afsagt af Miljø- og Fødevarerklagenævnet mod Odder Kommune den 12. marts 2015. Afgørelsen kan læses her: [Afgørelse | Miljø- og Fødevarerklagenævnet \(naevneneshus.dk\)](https://naevneneshus.dk)

Figur 1. Kortet viser den nuværende matrikel 2h, samt de omkringliggende matrikler. De røde streger angiver matrikelgrænserne. Den lyseblå skravering skitserer udbredelsen af den permanent vandfyldte del af regnvandsbassinet. Den mørkeblå streg skitserer udbredelsen af det nye regnvandsbassin, inkl. opstuvningsvolumen samt regulering til omgivende terræn.

Tillæg 11 til spildevandsplanen giver mulighed for, at Fors A/S kan erhverve det fornødne areal på matrikel 2a til regnvandsbassinet på ekspropriationslignende vilkår. Der arbejdes indtil videre på at få en frivillig aftale i stand med lodsejer, om afståelse af det fornødne areal.

4 Miljømæssige forhold

4.1 Afledte regn- og stofmængder

De forventede årligt afledte regn- og stofmængder fra bassinet er, jf. spildevandsplanens bilag 5, oplyst til følgende:

Table 1. De årligt udledte mængder regnvand samt stof fra det nye regnvandsbassin til Lavringe Å.

	Årlig mængde fra kloakopland GØ01
Regnvand	12.753
Organisk stof (BOD)	54
Organisk stof (COD)	306
Total-kvælstof	46
Total-fosfor	3

4.2 Afledte spildevands- og stofmængder

Regnvandsbassinet vil ikke udlede rensat spildevand fra Gøderup. Spildevandet fra Gøderup ledes til Lejre Renseanlæg, jf. tillæg 5. De afledte spildevands- og stofmængder sættes derfor til 0.

4.3 Natura 2000-områder

Arealet, hvor regnvandsbassinet vil blive etableret, indgår ikke i udlagte Natura 2000-områder. Nærmeste Natura 2000-område er Ramsø Mose, som ligger ca. 300 meter mod syd. Ramsø Mose gennemløbes til dels af Langvad Å, som regnvandsbassinet også vil udlede til. Ramsø Mose ligger dog opstrøms den planlagte udledning fra regnvandsbassinet, og udledningen vil således ikke påvirke området. Tillægget vil derfor ikke være i konflikt med Natura 2000-områder.

4.4 Bilag IV-arter

Der er pr. 24. august 2021 ikke registreret nogen bilag IV-arter på det areal, hvor regnvandsbassinet vil blive etableret. Nærmeste bilag IV-art er registreret i Ramsø Mose, se afsnit 4.3. Tillægget vil derfor ikke være i konflikt med bilag IV-arter.

4.5 Kystnærhedszonen

Regnvandsbassinet vil blive etableret udenfor Kystnærhedszonen, da afstanden til nærmeste kyst er mere end 3 kilometer. Tillægget vil derfor ikke være i konflikt med Kystnærhedszonen.

4.6 Grundvandsinteresser

Regnvandsbassinet vil blive etableret indenfor område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), men udenfor sårbart/nitratfølsomt indvindingsopland (NFI). Bassinet vil blive lagt i indvindingsopland til Ramsø kildeplads, som hører til HOFOR (Hovedstadens Forsyningsselskab), og afstanden fra bassinet og til deres indvindingsboringer er 650-750 meter, retning syd og sydvest.

Grundvandet i området ses ud fra kort over indvindingsoplande (Danmarks Miljøportal, den 24. august 2021) at bevæge sig fra nordøst mod sydvest. Fra bassinet vil grundvandet altså bevæge sig i retning mod HOFOR's kildeplads i Ramsø.

Grundet den relativt store afstand til kildepladsens indvindingsboringer, og bassinets relativt begrænsede udstrækning, så vurderes det dog ikke som sandsynligt, at regnvandsbassinet vil kunne påvirke vandkvaliteten i boringerne negativt. Dertil kommer, at bassinet vil blive udstyret med vandtæt membran op til maksimal opstuvningskote ved en nedsivningsevne i den underliggende intaktjord på 10^{-9} m/s eller lavere. Risikoen for nedsivning af evt. forurening fra bassinet og til grundvandet vurderes på denne baggrund som værende minimal.

Tillægget vurderes således ikke at være i konflikt med området grundvandsinteresser.

4.7 Beskyttede og fredede områder

Regnvandsbassinet vil ikke blive etableret i område omfattet af gældende fredning, herunder verserende fredningsforslag, for så vidt angår landskab, natur eller kultur. Bassinet vil dog blive etableret indenfor Åbeskyttelseslinjen, jf. § 16 i Naturbeskyttelsesloven,⁴ og der vil derfor skulle meddeles dispensation til bassinet. Endvidere skal der meddeles landzonetilladelse til bassinet efter § 35 i Planloven.⁵

---

⁴ Lov om naturbeskyttelse, nr. 240 af 13. marts 2019

⁵ Lov om planlægning, nr. 1157 af 01. juli 2020

5 Berørte lodsejere

Følgende matrikler vil blive berørt af etableringen af regnvandsbassinet:

Tabel 2. De matrikler, hvor regnvandsbassinet vil blive etableret, samt lodsejernes adresser.

Matrikel nr.	Ejerlav	Lodsejers adresse (BBR pr. 24. august 2021)
2a	Gøderup By, Glim	Marbjerg Byvej 21, 4000 Roskilde
2h	Gøderup By, Glim	Tåstrup Møllevej 5, 4300 Holbæk

6 Økonomi

Alle udgifter forbundet med projektering, etablering samt drift og vedligeholdelse af regnvandsbassinet påhviler Fors A/S. Dette inkluderer endvidere opkøb af de til regnvandsbassinet fornødne arealer på matrikel 2a, med dertil hørende arealoverførsel til matrikel 2h.

7 Tidsplan

Regnvandsbassinet vil blive etableret, så snart Fors A/S har erhvervet det fornødne areal på nabomatriklen. Arealerhvervelsen vil dog tidligst kunne ske, når tillægget er endeligt vedtaget i Kommunalbestyrelsen.

8 Miljøvurdering

Tillæg til spildevandsplaner er omfattet af § 8 i Miljøvurderingsloven.⁶

Lovens formål er at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og at bidrage til integration af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af planer og programmer med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling ved at sikre, at der gennemføres en miljøvurdering af planer og programmer, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

8.1 VVM-screening af tillægget

Lejre Kommune har miljøscreenet tillægget i henhold til Miljøvurderingsloven.

På baggrund af miljøscreeningen har kommunen truffet afgørelse om, at der ikke er behov for en miljøvurdering af tillægget.

Afgørelsen er annonceret på [Lejre Kommunes hjemmeside](#) den 8. december 2021, med en klagefrist på 4 uger. Ved klagefristens udløb var afgørelsen ikke blevet påklaget

⁶ Lov om miljøvurdering af planer og programmer, nr. 1976 af 27. oktober 2021